

TREHÖRNABLADET

ANSVARIG UTGIVARE: STURE BROLIN
FORM & LAYOUT: PETER FREJHAGEN

NR 112 | SEPTEMBER 2019

INNEHÅLL

- * Blåsig metartävling genomfördes
  - * Tranåskören Bel Canto till Trehörna
  - * Historisk vandring med Kalle Bäck
  - * Trehörnadagen blev åter igen av
  - * Midsommarafton välbesökt
- Och mycket mera...

KÖREN BEL CANTO I TREHÖRNA KYRKA

Den 1 juni gav tranåskören Bel Canto en konsert i Trehörna kyrka. Vi var ett drygt hundratal som kom dit för att lyssna.

Kören bestod av 32 sångare samt två musiker under ledning av Louise Lööv. Konserten heter "Världen är din" och alla sånger har ett tema som speglar alla människors lika värde att det är tillåtet att vara som vi är, medmänsklighet och en omsorg om människor i utsatta lägen.

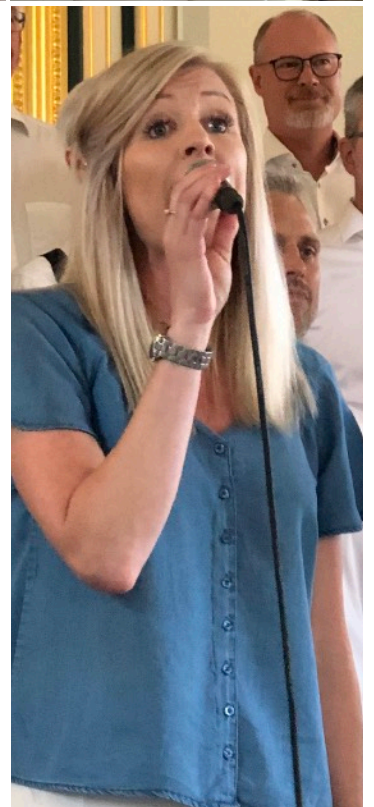
Vi fick lyssna på sånger från senare hälften av 1600-talet fram till nutid. En blandning av finstämda visor och "Värsta slagern". Låtar av Henry Purcell, Björn och Benny, Queens m.fl.

Framförandet av Fredrik Kempes och Mauro Scoccos låt Sankta Klaras klocka var mycket imponerande.

Rungande applåder gjorde att ett extranummer fick framföras.

Text: Gunni Karlsson

Bild: Kicki Svenberg

CELEBERT BESÖK TILL TREHÖRNA KYRKA

Onsdagen den 7 augusti kom internationellt kända saxofonisten Jackson C Crawford till Trehörna kyrka under sin turné "Year of the Saxophone".

Crawford är uppväxt i USA och har studerat musik i Florida, Frankrike och Italien. Han är numer bosatt i Oldenburg Tyskland där han är verksam som klassisk saxofonist, dirigent och tonsättare. Det vi fick höra var verk från 1600-talet fram till 1930-talet.

I stycket Fantasia nr 10 av G Ph Teleman fånglade han oss c:a 50-talet åhörare med sitt otroliga framförande där man undrar "när hämtar

han luft". Crawford ackompanjerades på piano och orgel av vår mycket duktiga kyrkomusiker Elisabeth Ramstrand.

Text & Bild: Gunni Karlsson

BLÅSIG & VÄLBESÖKT METARTÄVLING

Fredagen den 5 juli hade Trehörnasjöns fiskevårdsförening bjudit in till metartävling. Förhållandena var inte de bästa. Det blåste kraftigt från väst men tävlingskommittén var optimistisk. ”Det kommer att mojna något till kvällen.”

Trots blåsten var det rekordmånga som kom. Sexton vuxna och nio barn deltog och stod spridda längst stranden och på bryggorna.

Förutom de deltagande fanns det åtskilliga som samlats för att heja på och njuta i samvaron. Totalt var det ca 45 personer som mött upp.

När väl tiden gått ut var det dags för prisutdelning. Man hade fiskat i två olika kategorier, flest fiskar och största fisk. Flest i barnklassen fick Hector Lycke Stammier med sex fiskar. Flest i vuxenklassen fick Åke Karlsson med sjutton fiskar. Största fisken i barnklassen fick Melker Olofsson och störst i vuxenklassen fick Åke Öberg. Samtliga fick fina priser.

Mest olycksdrabbad var Jonathan Olofsson som blev av med en fångad fisk. Han hade lagt sina fiskar på en brygga men då han för ett ögonblick vände bort blicken dök en fiskmåsk ned och tog en av fiskarna. Det kanske inte var lätt fångat men definitivt lätt förgånget.

Text & Bild: Sture Brolin

ORDFÖRANDE HAR ORDET

När detta skrivs har vi precis genomfört årets Trehörnadag på temat **Skogen**. Ett stort antal personer anslöt till de olika aktiviteterna. Jag bedömer att det sammanlagt deltog ett hundratal olika personer under dagen.

En väl genomförd guidning av Bengt Landers i Lysings urskog, bra information om vilt och eftersök av Lars-Göran Gustafsson, utförligt om allmänningarna av Göran Carlsson och ett väl fungerande samspel av riksdagsledamöterna Magnus Oscarsson och John Widegren då de delgav oss aktuella skogspolitiska frågor.

Ett stort tack till alla som medverkat till att Trehörnadagen blev en mycket lyckad dag. Trehörnadagen är en kraftsamling då många engagerat sig. Nu vidtar hösten med mer traditionella aktiviteter.

Röda Korset har sin tipspromenad, Kalle Bäck leder en historisk vandring och i oktober har vi ett medlemsmöte för att samtala om aktuella frågor.

Byalaget har fått bidrag till att köpa och sätta upp en hjärtstartare i Lusthuset. Under hösten kommer vi att ha en utbildningskväll om hjärtstartare och hjärt-, lungräddning. Så boka in den 9 oktober i era kalendrar så vi alla blir bra på att hjälpa varandra när nöden kräver det.

Senare, då året närmar sig sitt slut, kommer vi som vanligt arrangera Lucia och Nyårs-gemenskap.

Hoppas vi ses vid de olika aktiviteterna eller kanske i svampskogen.

STURE BROLIN

ÖVER 100 DELTOG PÅ TREHÖRNADAGEN!

Trehörnadagen, med tema **Skogen**, drog över 100 personer som deltog i de olika arrangemangen som genomfördes.

Närmare 40 personer samlades vid hembygdsgården för att åka till Lysings urskog. Där ledde

förre skogvaktaren Bengt Landers en väl genomförd guidning. Allmänningarna har en månghundraårig historia och Lysings består idag av 20 hektar högväxta träd i grov blockterräng. Vid guidningen visade Bengt att på en del träd syns ännu brandlyror och skador på stammen, från bränderna 1735 och 1830.

Vid fikat efter den guidade turen informerade Lars-Göran Gustavsson, jaktledare och samordnare av eftersök, om jakt och vilt i kommunen. För varje jaktområde måste det finnas en skötselplan om tre år. Vartannat år görs rutor i skogen där älgspillning räknas för att få en uppfattning om tillgången på älg. Han tog också upp viltolyckor och berättade att varje år är det ca 100 viltolyckor i Ödeshögs kommun.

Till eftermiddagens samling i Lusthuset hade ett drygt 40-tal personer slutit upp. Annicki Oscarsson, Kommunstyrelsens

ordförande, hälsade välkommen och Göran

Carlsson, styrelseledamot i Lysings häradsallmänning, berättade om allmänningens historia. Redan 1349 lagfästes allmänningarna och har under århundradenas gång betytt mycket för bygden. Från 2009 förvaltas Lysings häradsallmänning av Häradsmarken AB.

Riksdagsledamöterna från kommunen, Magnus Oscarsson (kd) och John Widegren (m), tog vid. Båda har lantbrukarbakgrund från Tingstad respektive Valla säteri. De höll en samspelt dialog om aktuella skogspolitiska frågor.

Efter välsmakande hembakt fika i hembygdsgården gick ett drygt 60-tal personer till Trehörna kyrka för att ta del av helgmålsbön under ledning av kyrkoherde Fredrik Lennman och lyssna på Trehörna manskör.

Kvällen avslutades med grillfest vid Lusthuset. Och hela dagen sken solen över Trehörna.

Text & Bild: Sture Brolin

NATIONALDAGSFIRANDE

Sedan några år tillbaka har vi ett eget firande av nationaldagen i Trehörna. Vi firar inte den 6:e juni utan kvällen dagen innan.

Traditionen har blivit populär och över 40 personer samlades i år vid Lusthuset. Byalagets festkommitté hade beställt bra väder och gjort ett trevligt program med tips-promenad, underhållning av Trehörna manskör och några enklare tävlingar som spikslagning och att spela kubb. När alla lekt färdigt tändes flera grillar och var och en fick grilla sin egen köttbit. Stort tack till alla som kom och till festkommittén för en trevlig kväll.

Text & Bild: Christer Ignell

REDSKAPBOD FIXAD

Redskapsboden vid lekplatsen och fotbollsplanen har renoverats under våren. Boden byggdes för många år sedan och då vatten läckt in genom taket behövdes en ordentlig renovering.

Nu är nytt plåttak på plats, väggar är målade, taktärnor uppsatta och nya hyllor uppsatta invändigt. På utsidan finns krogar och korgar uppsatta där diverse lekmaterial och bollar kan förvaras.

Bylaget vill tacka Behmska stiftelsen som betalat för allt som köpts in för renoveringen.

Text & Bild: Christer Ignell

BOULEKVÄLL UTANFÖR LUSTHUSET

En kväll i början av juni besökte Fredrik och Annika Arvidsson Trehörnas fina boulebana för att lära oss grunderna i att spela boules. Fredrik o Annika kommer från Tranås och är själva duktiga spelare på elitnivå. De spelar för en klubb i Västervik.

Efter en genomgång av regler visade Fredrik och Annika praktiskt hur man spelar spelet. Att

spela boules kan kanske verka enkelt och okomplicerat men om man vill bli bättre och vinna matcher krävs både träning och att man lär sig en del om vilken taktik man ska använda för att slå sin motståndare.

Vi fick bl.a. lära oss att spelare i ett lag har olika roller som "läggare" och "skytt". Lägaren ska placera de egna kloten så nära "lillen" som möjligt och skyttens uppgift är att skjuta bort det andra lagets klot från området nära "lillen". Kvällen avslutades med några improviserade matcher där Fredrik och Annika gick runt och delade med sig av tips och råd.

En uppskattad "utbildning" av alla som deltog och ett särskilt tack till Agneta o Jeff som fixade denna aktivitet.

Text & Bild: Christer Ignell

HISTORISK VANDRING MED KALLE BÄCK

Årets första historiska vandring med Kalle Bäck hade temat "Brott och Straff". Som vanligt var intresset stort och ca 65 personer hade samlats vid Hembygdsgården söndagen den 5:e maj.

Efter en kort biltur till Kättestorp blev det ett intressant besök på Trehörnas gamla avrättningsplats och en färgstark föreläsning om hur brottslingar förhöordes och straffades förr i tiden. Trehörnas gamla avrättningsplats låg på Rönnestad mark vid den gamla vägen mellan Rönnestad och Kättestorp. Platsen kallades för Häradsgruppen och användes under medeltiden, dvs fram till början av 1600-talet, och brottslingar avrättades oftast genom hängning.

Under medeltiden var det i princip bara mördare som dömdes till döden och antalet dödsdomar var då inte så stort. Platsen låg strategiskt på en liten höjd i korset mellan tre socknar (Stora Åby, Säby och Rinna) och tre härader. Under reformationen, dvs slutet av 1500-talet och den tid då vi i Sverige gick från att vara katoliker till protestanter togs en ny lagbok fram. I den nya lagboken från 1608 var det inte bara mord som medförde dödsstraff utan även brott som otrohet, hot, stölder och andra våldsbrott. Antalet dödsdomar ökade betydligt vilket i sin tur medförde att det behövdes flera avrättningsplatser, i de flesta fall

en i varje socken. I samband med detta slutade man använda Häradsgruppen.

I den nya lagboken fanns tre typer av straff. För lindrigare brott som mindre stölder, slagsmål eller att man var full i kyrkan utdömdes "skamstraff" vilket innebar att man fick sitta fastlåst och skämmas vid stupstocken utanför kyrkan. För allvarigare brott utdömdes olika typer av kroppsstraff. Lindrigast var att man fick stryk med ris eller med spö. En brottsling kunde också dömas till "gatlopp" där han fick springa en sträcka fram och tillbaka samtidigt som människor från sidan piskade den straffade.

För brott som mord, otrohet, incest, tidelag mm var det dödsstraff. Vanligast för stöld och mord var hängning eller halshuggning. Sexualbrott hade lägst "status" och där verkställdes ibland dödsstraffet genom bränning på bål. De grövsta brottslingarna som massmördare och spioner dömdes till råbråkning som var ett dödsstraff med förstärkt och utdraget lidande. Den dömde fick stegvis kroppen krossad och sönderslagen. Man började med händer och fötter, fortsatte med armar och ben. Om brottslingen fortfarande levde fortsatte man under stort lidande med resten av kroppen tills döden slutligen inträffade.

Vi säger ofta att det var bättre förr men jag tror inte brottslingar hade det bättre förr. Straffen var hårdare och för många brott var straffet döden. Det var nog heller inte så kul att sitta i forna tiders fångelser.

Vandringen avslutades med fika vid två gamla torpruiner inte långt från avrättningsplatsen. Både torpen hette Häradsgruppen och var bebodda till slutet av 1800-talet.

SLÅTTER, MIDSOMMARDANS & BRÄNNBOLL

Midsommarfirandet börjar på måndagskvällen med slåtter runt hembygdsgården, en mycket gammal tradition. Birgit Fröjd och Elvy Rydberg berättade att förr samlades många med liar och räfsor. I år var det 16 personer som gjorde fint inför midsommar.

På midsommaraftonen band flinka händer kransar och reste stängen. Emma Ydrefors Rydberg ledde dansen. Folk hoppade som små grodor, trillade omkull till prästens gamla kråka och skuttade runt sjungande en riktigt duktig svärmor vill jag ha. Efteråt slog sig alla, över 300 personer, ner i gröngräset för kaffe och jordgubbstårta.

Sen kom brännbollsmatchen på bollplanen. Två lag bildades och efter matchen kritiserades domaren Christer Ignell för att vara jävig. Hur kan man annars förklara att "det antibästa laget vann", för att citera en vanligtvis välunderrättad källa.

I närmare 30 år har Kalle Bäck berättat i vid midsommardagens gudstjänst. Denna gång började han med att läsa ur ett mycket välformulerat brev från 1852 författat av ett fattighjon. Efter avsked från sin tjänst som soldat hade han tvingats lämna soldattorpet och flytta till en backstuga. Att enbart leva på pension från det militära gick inte så han fick fattigunderstöd av den lägsta graden.

Nu kom hans skrivförmåga väl till pass. I brev efter brev till fattigstyrelsen i Trehörna ansökte

han om att få fullt fattigunderstöd. "Inte kunde väl han rå för att hans fru blivit sjuk. Inte kunde väl han rå för att hans dotter blivit änka." Till slut får han igenom sin begäran mot att han överlåter att sina tillgångar inklusive sin pension till fattigstyrelsen.

Som vanligt hävdade Kalle att man av detta kan dra tre lärdomar. Det är bättre att vara frisk och rik än att vara sjuk och fattig men som drabbad får man aldrig ge upp hoppet. För det andra måste man vässa sina argument för att få sin vilja igenom. För det tredje är bön ett trubbigt vapen. Ber man om något utöver det rimliga kan allt gå om intet.

Hjärt-Lungräddning i Lusthuset 9 okt

Hjärt-lungräddning är något som alla behöver kunna. Vi har nu en hjärtstartare i Lusthuset och därför vill vi också lära oss hur den fungerar.

Utbildningen utgår från verkligheten. Du använder övningsdockor, särskilda övningshjärtstartare och får individuell feedback från våra erfarna instruktörer.

Efter utbildningen kommer du veta hur du bör agera om någon drabbas av hjärtstopp.

DATUM	TID	PLATS	ARRANGÖR	HÄNDELSE
22 SEPT	10.00	Hembygdsgården	Trehörna Byalag	HISTORISK VANDRING. En historisk vandring i vår bygd. Ta med fikakorg.
09 OKT	19.00	Lusthuset	Trehörna Byalag	UTB. HJÄRT-LUNGRÄDDNING. Hjärtstartare - hur fungerar den?
16 OKT	19.00	Lusthuset	Trehörna Byalag	ALLSÅNGSKVÄLL. Vi sjunger tillsammans med Trehörna Manskör.
20 OKT	18.00	Hembygdsgården	Svenska Kyrkan	GUDSTJÄNST. Gudstjänst med önskepsalmer.
01 NOV	18.00	Trehörna Kyrka	Svenska Kyrkan	MINNESGUDSTJÄNST. Allhelgona, kaffeservering i kyrkan 14.00-18.00.
13 NOV	19.00	Lusthuset	Trehörna Byalag	MEDLEMSMÖTE. Samtal om kommande verksamhet. Alla välkomna!
23 NOV	19.00	Lusthuset	Trehörna Byalag	HÖSTFEST. Trehörna Byalag inbjuder till den årliga höstfesten.
01 DEC	16.00	Hembygdsgården	Svenska Kyrkan	ADVENTSGUDSTJÄNST. Vi firar första advent med fika och lottdragning.
07 DEC	18.00	Trehörna Kyrka	Trehörna Byalag	LUCIATÅG. Vi njuter av sång och musik från luciatåget i kyrkan.

TIPS

Trehörnabladet finns att läsa på vår hemsida: www.trehorna.nu.

Här finns även tidigare nummer av tidningen att läsa.

REDAKTIONSKOMMITTÈN

Kommittén består av Sture Brolin, Kicki Svenberg, Peter Frejhagen, Gunni Karlsson och Christer Ignell.

Material till tidningen skickas till:

Sture Brolin: sture.brolin@outlook.com / 072-730 95 52

